

VII Postulaty fizyczne mechaniki kwantowej.

Równanie Kleina – Gordona.

Postulaty fizyczne

Każdemu eksperymentowi towarzyszy nieuniknione zakłócenie, np. żeby zlokalizować elektron, musimy go oświecić, a foton oddziałuje z elektronem i zaburza jego pęd. Takie zaburzenie na poziomie atomowym jest już istotne.

1. Zasada odpowiedniości.

Wszystkie relacje znane z mechaniki klasycznej, które nie zawierają pochodnej, zachodzą również w mechanice kwantowej, po zastąpieniu wielkości fizycznych odpowiednimi operatorami.

Dla układów makroskopowych musi nastąpić automatyczne przejście z mechaniki kwantowej w mechanikę klasyczną; nowa i stara teoria muszą się zgadzać w zakresie, gdzie różnice pomiędzy ich założeniami nie odgrywają istotnej roli.

2. Zasada komplementarności.

Pewne elementy opisów układów mikroskopowych wykluczają się wzajemnie.

Z empirycznego punktu widzenia żaden przyrząd nie pozwala zmierzyć dokładniej niż to wynika z zasady nieoznaczoności, tzn. jest to bariera teoretyczna, a nie względy praktyczne.

3. Zasada superpozycji.

Zakładamy, że równanie falowe, które opisuje pojedynczą cząstkę musi być równaniem liniowym.

Jeżeli mamy jakieś równanie opisujące jeden obiekt i dodamy drugi, to równanie to musi opisywać dwa obiekty. Jest to bardzo ograniczające założenie i są takie dziedziny fizyki, jak optyka nieliniowa, gdzie zasada ta nie gra żadnej roli.

Równanie Kleina – Gordona

Równanie to opisuje propagację fal w pustej przestrzeni.

Niezmiennik:

$$E^2 - p^2 c^2 = m_0^2 c^4$$

Równanie fali płaskiej de Broglie'a:

$$\Psi(\vec{x}, t, \vec{p}) = \exp\left[\frac{i\vec{x}\vec{p}}{\hbar} - i\omega \cdot t\right]$$

$$E = \hbar \cdot \omega$$

$$p = \hbar \cdot k$$

Różniczkujemy funkcję falową dwukrotnie po czasie:

$$\frac{\partial^2}{\partial t^2} \Psi(\vec{x}, t, \vec{p}) = -\omega^2 \Psi(\vec{x}, t, \vec{p})$$

Różniczkujemy funkcję falową dwukrotnie względem x :

$$\frac{\partial^2}{\partial x^2} \Psi(\vec{x}, t, \vec{p}) = -\frac{p_1^2}{\hbar^2} \Psi(\vec{x}, t, \vec{p})$$

Wstawiając do niezmiennika, otrzymujemy:

$$-\hbar^2 \frac{\partial^2}{\partial t^2} \Psi(\vec{x}, t, \vec{p}) + \hbar^2 c^2 \nabla^2 \Psi(\vec{x}, t, \vec{p}) = m^2 c^4 \Psi(\vec{x}, t, \vec{p})$$

Powyższe równanie znane jest jako równanie Kleina – Gordona.

Jeżeli rozpatrujemy ogólniejszą (ciągłą) superpozycję fal po całej przestrzeni R^3 , wówczas

$$\Psi(x, t) = \int d^3 p \cdot A(\vec{p}) \cdot \exp\left[\frac{i x p}{\hbar} - i \omega \cdot t\right],$$

gdzie $A(\vec{p})$ jest funkcją wektora \vec{p} przyjmującą wartości zespolone. Równanie to jest najogólniejszą postacią równania fali de Broglie'a.

Z równania Kleina – Gordona po podzieleniu przez $(-c^2 \hbar^2)$ otrzymujemy:

$$\frac{1}{c^2} \frac{\partial^2}{\partial t^2} \Psi(\vec{x}, t) - \nabla^2 \Psi(\vec{x}, t) = -\left(\frac{mc}{\hbar}\right)^2 \Psi(\vec{x}, t)$$

Jest to liniowe równanie różniczkowe na funkcję falową $\Psi(x, t)$.